

	Antal häck.	Antal ägg	Kläckta ägg	Antal flygga ungar
Rödhake	1	6	6	6
Koltrast	1	5	0	0
Sv. flugsnappare	34	213	196	164
Svartmes	1	9	9	9
Blåmes	7	70	65	43
Talgoxe	14	109	77	64

Häckningsresultatet i holkarna i Gnien 1995. Andrakullen hos talgoxe och blåmes ingår ej.

Det skulle vara värdefullt att ha ett referensområde och där se om antalet röt-ägg hos talgoxen är ett "gnienproblem" eller en normal förekomst. De talgoxe-häckningar som genomförs i våra stora pärluggleholkar visar inte samma rötägg-frekvens som vid Gnien.

Blåmesen

Blåmesen var den som drabbades mest av väderförhållandena denna vår. Ägg-läggningen påbörjades i genomsnitt nästan 3 veckor senare än normalt. Om man beaktar att två bon rövades med sammanlagt 19 ungar i, så blev häckningsresultatet bra för de få paren. Endast i två kullar förekom rötägg (4 + 1 ägg). Födottillgången var tydligen god, för endast i en kull avled ungar (3 st) under holktiden.

Var fanns de blåmesar som normalt häckar vid Gnien? Då blåmesarna inte ringmärks kommer den frågan aldrig att

kunna besvaras. Om det blir en mer normal vår 1996 kan vi ändå få en antydning av vad som förevarit.

Rödhake

I den översvämmade Myrskogen lyckades 1 par ruva och mata fram 6 ungar. Häckningsholken sitter 200 meter från icke översvämmad mark. En mycket god prestation av fågelparet.

Svartmes

Ett par häckade med lyckat resultat. Äggläggningen påbörjades någon av dagarna kring 15 maj och den 18 juni flog ungarna ut.

Varje år häckar något enstaka par i holkgruppen.

Koltrast

Trespecialholkar för grå flugsnappare finns i holkgruppen. I två av dessa holkar

byggde koltrastar bo, i den ena värptes 5 ägg men honan lämnade äggen under ruvingen. Den andra holken hade rivits ner från trädet, om det då fanns ägg i boet är okänt.

Det har gjorts häckningsförsök av koltrast flera år i våra holkar, men jag har aldrig fått uppleva att ungar har kunnat lämna boet.

Sammanfattning

Blev 1995 bara en liten parentes bland holkfågellarna vid Gnien, eller kommer det att ge efterverkningar kommande år. En del av fåglarna letade sig säkert någon bättre lokal när nu miljön var ogästvänlig vid Gnien denna vår, andra kanske helt somika hoppade över häckningen. Det är spännande frågor som kanske kan besvaras genom fortsatta studier av fåglarna under åren framöver.

Vinterfågelräkningar 1994 - 95

Text och teckningar: Sören Larsson

Vi har varit bortskämda med flera fågelrika vintrar nu några år. När vi så åter har en fågel fauna med de arter och antal som vi var glada åt i början på 1980-talet - tycker vi att det är fågelfattigt.

Vintern 1994-95 blev en ganska fågelfattig vinter, anledningen står nog att finna i kombinationen av följande faktorer. Det saknades rönnbär, det fanns inte några kottar vare sig på granarna eller klipbalarna. Hösten var regnräk och mild med korta köldperioder.

Metod

Räkningen av fåglarna genomförs under perioden från julhelgen i omtretton-dagshelgen. Vill man jämföra resultatet från år till år, måste samma rutter räknas och dessutom under samma tider. Utefter varje rutt finns 20 st räkningpunkter, därifrån skall man räkna alla iaktagna och hörda fåglar under exakt 5 minuter.

10 st rutter räknades senaste jul/nyårs helgen, det innebär drygt 16,5 timmar effektiv fågelskådning. Vi fick ihop endast 1561 fåglar av 35 arter.

Nio av rutterna räknades även de båda åren innan och dessa kan nu användas för att analysera eventuella förändringar i vår vinterfågelvärld.

Vädret

Julhelgen var mild och mycket blåsig, det var barmark men sjöarna var islagda. Inför nyårshelgen blev det kyligare, det kom 4-5 cm snö, vindarna var svaga och det var mycket bra förhållanden för fågelräkning. Veckan mot trettondagshelgen härskade nordvindar och det blev allt kallare. Det var ett normalt vinterväder.

Sex av räkningarna gjordes i nyårshelgen, tre under trettonhelgen och en under julhelgen.

Resultat

I tabellen visas resultatet från de nio rutter som inventerats de tre senaste åren. Enbart de arter som noterades vid senaste räkningen behandlas. 1992/93 sågs 43 arter, året därpå 38 arter.

Det är främst kråkfåglar (undantag skata) samt mesar som minskat starkt inför senaste vintern. En tänkbar anledning är att fåglarna flyttat bort från våra trakter. Vid

	1992		1993		1994		1992		1993		1994	
	P	I	P	I	P	I	P	I	P	I	P	I
Sångsvan	2	10			1	2			71	233	59	255
Gräsand	5	39	3	48	4	22			40	125	29	82
Sparvhök	1	1	1	1	2	2			18	31	17	36
Duvhök					1	1			23	30	20	29
Orre	1	3	1	1	6	12			25	51	26	69
Järpe					1	2			26	69	27	55
Tamduva	3	27			1	16			8	11	6	7
Gröngöling	6	6	2	2	5	5			24	43	26	42
Spillkråka	10	10	2	2	4	4			35	112	20	51
St hackspett	25	35	26	34	11	12						
Sparvuggla					1	1			2	2	4	4
Korp	25	47	20	26	8	12			2	11	2	7
Kråka	42	151	34	91	29	156			3	35	13	144
Kaja	12	100	13	28	5	57			30	77	31	93
Skata	36	101	37	87	36	77			22	64	6	36
Nötkråka	2	2			1	1			24	154	22	175
Nötskraka	25	35	14	22	12	14			3	13	7	27

Tabellen visar resultatet från de nio rutter som räknats de tre senaste åren (P = antalet punkter, I = antalet individer).

Svartmes

Falsterbo i Skåne noterades t ex kraftiga sträckrörelser hos mesar under hösten. Noterbart är att för första gången under alla dessa år vi räknat vinterfåglar i Surahammars kommun, är inte talgoxen den vanligast förekommande fågeln längre.

Att även andra faktorer kan ligga bakom minskningen av vinterfåglaorna kan vi misstänka. De extremt stationära arterna tofsmes, entita och i viss mån talltita uppvisar också en kraftig minskning.

Sammanfattning.

Flera projekt inriktade på fåglarna i Surahammars kommun har nu pågått i många år, dit hör dessa vinterfågelräkningar. En trevlig aktivitet under jul- och nyårs- helgerna då det inte förekommer så många andra konkurrerande aktiviteter inom naturstudieområdet. Därtill ger vinterfågel-

räkningarna värdefull information om fågellevets förändringar beroende på olika omständigheter såsom väder, frö- och bärforekomst, miljöförändringar mm.

Ju längre tidsperiod en studie pågår desto värdefullare är den. Det är dessutom aldrig för sent att hoppa med i denna undersökning, ju fler som deltagar, desto bättre resultat.

Tack till deltagarna som räknade fåglar under jul-nyårshelgen 1994/95: Yngve Pettersson, Ingrid Akerberg, Kim Lill, Thomas Forsberg, Robert Lager, Mikael Leppälampi, Lennart Eriksson och Sören Larsson.